

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی
معاونت آموزشی

مدیریت امور نخبگان و دانشجویان استعداد درخشان

شیوه نامه هجدهمین المپیاد علمی دانشجویان علوم

پزشکی

حیطه مدیریت نظام سلامت

موضوع حیطه

تاب آوری نظام سلامت

طراحی و تدوین:

کمیته علمی حیطه مدیریت نظام سلامت

۱۴۰۵

مقدمه

از ابتدای برگزاری المپیاد در کشور، یکی از حیطه های اصلی المپیاد علمی دانشجویی، حیطه مدیریت نظام سلامت بوده است که به منظور تشویق و ترغیب دانشجویان دانشگاه های علوم پزشکی کشور به مطالعه و پژوهش در زمینه مفاهیم و رویکردهای مدیریت نظام سلامت و همچنین ایجاد فرصت های مناسب برای اعتلای مدیریت نظام سلامت، کشف استعدادهای برتر و بالقوه دانشجویان در این زمینه و هدایت آنان در مسیر رشد و شکوفایی برگزار می گردد.

نحوه برگزاری آزمون

آزمون المپیاد در مراحل انفرادی و گروهی برگزار می گردد. آزمون انفرادی، در دو مرحله برگزار می شود و موضوع آن «تاب آوری نظام سلامت» است. پس از مراحل انفرادی، آزمون مرحله گروهی برگزار می گردد.

مراحل آزمون انفرادی

هدف از برگزاری آزمون انفرادی، ارزیابی حیطه دانش و عملکرد داوطلبین در حوزه مدیریت نظام سلامت است. این آزمون در دو مرحله انجام می شود. آزمون های انفرادی مراحل اول و دوم از نظر تنوع سوالات و میزان دشواری با یکدیگر متفاوت می باشند.

مرحله اول از انواع سوالات زیر خواهد بود.

Puzzle , Feature, Script Concordance, Extended Matching, Managerial Reasoning Problem

آزمون انفرادی مرحله اول

در بخش اول آزمون انفرادی، دانشگاه‌های کشور براساس سهمیه تخصیص داده شده و در تاریخ مشخص، داوطلبین خود را جهت شرکت در آزمون انفرادی مرحله غربالگری به دبیرخانه المپیاد معرفی خواهند کرد. این آزمون در یک یا چند مرکز از هر منطقه آمایشی کشور و توسط مرکز سنجش آموزش پزشکی برگزار خواهد شد.

براساس نتایج آزمون در این مرحله، ۹۰ نفر انتخاب خواهند شد. این ۹۰ نفر، نفرات تیم های شرکت کننده در مرحله گروهی را تشکیل خواهند داد. تیم ها در قالب گروه های ۳ الی ۴ نفره با هم به رقابت خواهند پرداخت.

تعداد و نوع سوالات در آزمون انفرادی مرحله دوم پس از پایان اعلام نتایج مرحله انفرادی اول برابر شیوه نامه ای مجزا به اطلاع داوطلبین گرامی رسانده خواهد شد.

❖ برگزیدگان نهایی آزمون انفرادی برحسب نمره تجمیعی آزمون های مرحله اول انفرادی (غربالگری)

به میزان ۴۰ درصد و مرحله دوم (انفرادی) به میزان ۶۰ درصد از نمره نهایی انتخاب خواهند شد.

تعداد سوالات آزمون انفرادی مرحله اول

مطابق با نقشه راه آزمون که توسط اعضای کمیته علمی حیطه مدیریت نظام سلامت تدوین شده است؛ سوالات مرحله انفرادی اول در حوزه مدیریت نظام سلامت با محوریت «تاب آوری نظام سلامت» و عمدتاً بر اساس منابع پیشنهادی خواهد بود. برای این بخش، در مجموع ۲ ساعت فرصت پاسخگویی خواهد بود.

انواع سوالات آزمون انفرادی مرحله اول

سوالات آزمون ویژگی‌های کلیدی (KF (Key Features)

در این سوال ابتدا یک سناریو با محوریت موضوع المپیاد مطرح می‌شود. برای پاسخ‌ها، تعدادی گزینه طراحی می‌گردد و آزمون دهنده باید از بین گزینه‌های ارائه شده پاسخ‌های احتمالی خود را مشخص نماید.

توجه: در این نوع سوالات، به ازای انتخاب هر گزینه نادرست ۰/۳۳ نمره منفی لحاظ می‌گردد. تعداد گزینه‌ها، ۴ برابر تعداد پاسخ‌های درست تعیین شده توسط طراح سوال خواهد بود. به عنوان مثال اگر در سوالی، طراح سوال ذکر کند فقط ۳ پاسخ صحیح از میان پاسخ‌ها در رابطه با سوال انتخاب نمایید، تعداد گزینه‌های پیش روی شما ۱۲ گزینه خواهد بود.

سوالات جورکردنی گسترده (EMI (Extended Matching Item)

هدف از طراحی این سوالات، سنجش توانایی داوطلبین در کشف روابط بین موضوعات مشابه یا مربوط به هم و درک مصداقهای بیرونی مفاهیم تئوریک حیطه می‌باشد. در این سوالات، آیتم‌هایی با ذکر شماره در سناریو می‌آید و دانشجو باید هر کدام از عبارات مربوطه را با یک آیتم جور کند.

توجه:

(۱) ممکن است در این بخش سوالاتی طرح شود که داوطلب بتواند هر یک از آیتم‌های پاسخ را یک بار یا بیشتر از یک بار به کار ببرد یا اصلاً آن را مورد استفاده قرار ندهید. معمولاً این توضیحات در برگه سوال آزمون آورده می‌شود.

(۲) به ازاء انتخاب هر گزینه نادرست ۰/۳۳ نمره منفی در نظر گرفته می‌شود.

☑ سوالات ساختن فرضیه (MRP (Managerial Reasoning Problem

در این روش داوطلب فرضیه‌سازی کرده و یک فرضیه برای تمام داده‌ها ارائه می‌دهد و با استفاده از اطلاعات سناریوی ارائه شده، آیت‌ها روشن می‌شوند. به عبارت دیگر به دانشجو گفته خواهد شد که "در این شرایط تصمیمت را بگیر". در سناریو سرنخ‌ها نیز ارائه می‌شوند.

برای درک بهتر این سوالات مثالی از موضوع حیطه مدیریت در المپیاد سال گذشته در این بخش آورده شده است:

سناریو:

دولت یک کشور با کاهش نرخ زاد و ولد مواجه است و تصمیم دارد سیاست‌هایی برای افزایش جمعیت و بهبود وضعیت اقتصادی و اجتماعی کشور اتخاذ کند. در این راستا، یک کمیته مشورتی برای بررسی گزینه‌های مختلف تشکیل شده است.

مرحله ۱: شناسایی گزینه‌ها

کمیته باید گزینه‌های زیر را برای افزایش جمعیت بررسی کند:

- افزایش حمایت مالی از خانواده‌ها (مانند یارانه‌های زایمان)
- ایجاد تسهیلات برای مهدکودک‌ها و مراکز نگهداری از کودکان
- برگزاری کمپین‌های آموزشی برای تشویق به فرزندآوری

سوال:

کدام گزینه باید به عنوان اولویت اول برای سیاستگذاری انتخاب شود؟

گزینه‌ها:

الف- افزایش حمایت مالی از خانواده‌ها

ب- ایجاد تسهیلات برای مهدکودک‌ها

ج- برگزاری کمپین‌های آموزشی

د- هیچ‌کدام از موارد بالا

مرحله ۲: ارزیابی تأثیرات

پس از انتخاب گزینه اول، کمیته باید تأثیرات این سیاست را از لحاظ نرخ زاد و ولد، تاثیر بر وضعیت مالی خانواده‌ها

و تأثیر بر بازار کار و اشتغال بررسی کند.

سوال:

کدام یک از این تأثیرات فوق می‌تواند بهترین معیار برای ارزیابی موفقیت سیاست انتخاب شده باشد؟

گزینه‌ها:

الف- تأثیر بر نرخ زاد و ولد

ب- تأثیر بر وضعیت مالی خانواده‌ها

ج- تأثیر بر بازار کار و اشتغال

د- همه موارد بالا

پاسخ صحیح:

مرحله ۱: گزینه الف- افزایش حمایت مالی از خانواده‌ها ممکن است به عنوان اولویت اول انتخاب شود، زیرا این اقدام

می‌تواند به طور مستقیم بر انگیزه خانواده‌ها برای فرزندآوری تأثیر بگذارد.

مرحله ۲: گزینه د- همه موارد بالا. بهترین معیار برای ارزیابی موفقیت سیاست انتخاب شده است، زیرا هر یک از این

تأثیرات اطلاعات مهمی را درباره اثرات سیاست بر جامعه و اقتصاد ارائه می‌دهند.

☑ سوالات همخوانی با شرح نامه مدیریتی (SC Script Concordance)

این روش در مورد ارزیابی فرضیه است نه فرضیه‌سازی. در این روش به آزمون دهنده به صورت همزمان فرضیه و یافته‌ها داده شده و از او خواسته می‌شود که مشخص کند که آیا فرضیه با یافته تقویت یا رد می‌شود. در این نوع سوالات داوطلب دو وظیفه را در ارتباط با سوال بر عهده دارد: اولاً باید جهت تاثیر را در سه حالت مثبت، منفی یا خنثی تشخیص دهد و ثانیاً در صورت مثبت یا منفی ارزیابی کردن تاثیر، شدت آن را در طیف لیکرت از +2 تا -2 را مشخص نماید.

مثال:

سود محسوب می‌شود					برای	در صورت اتفاق زیر	اگر روش پرداخت باشد
2-	1-	0	+1	+2	بیمه	اپیدمی یک بیماری با شدت کم و خفیف	Per Diem
					بیمارستان		
					بیمه	افزایش تعداد روزهای بستری در بیمارستان	DRG
					بیمارستان		
					بیمه	افزایش تعداد روزهای بستری در بیمارستان	Fee For Service
					بیمارستان		

☑ سوالات پازل ادغام یافته: Integrated Puzzle

آزمون پازل ادغام یافته با این هدف طراحی شده است که مهارت آزمون شونده را در شناسایی شرحنامه یا الگوی مدیریتی ارزیابی کند. این روش مانند آن است که پرونده تعدادی از سازمان‌ها در هم ریخته شده است (معمولاً 4 پرونده) و ما تلاش می‌کنیم تا با خواندن مجدد اطلاعات مربوط به پرونده‌ها، آن‌ها را مجدداً مرتب کنیم. پس از قرار دادن قسمت‌های جدا شده هر پرونده در کنار هم، سناریوهایی معقول و مبتنی بر منابع به دست خواهد آمد.

توجه: در این آزمون پاسخ‌ها بدون وزن ارزشی در نظر گرفته می‌شوند به این معنا که سهم امتیاز هر گزینه مساوی است. نمره مربوط به هر سوال/هر سناریو از ترکیب امتیاز چهار بخش به عنوان جواب درست محاسبه می‌شود. در مواردی که دو یا سه قطعه پازل با هم جور باشند قسمتی از نمره کامل به داوطلب تعلق خواهد گرفت. به عنوان مثال اگر آزمون

شیوه نامه حیطه مدیریت نظام سلامت - هجدهمین المپیاد علمی دانشجویان علوم پزشکی کشور

شونده به دو بخش از پازل به درستی اشاره کند نمره ۰/۳ تعلق خواهد گرفت. در زیر نمونه ای از فرم پاسخنامه آزمون پازل ارایه شده است.

در پاسخنامه زیر عدد متناسب با هر سوال در قطعات الف، ب، ج و د را وارد کنید.

سوال/سناریو	الف	ب	ج	د
سوال اول				
سوال دوم				
سوال سوم				
سوال چهارم				

با آرزوی موفقیت

کمیته علمی حیطه مدیریت نظام سلامت